

[Kulturministeren]

Lovforslaget indeholder desuden forslag til igangsætning af forsøgsordninger med nye uddannelser for dansere, teaterteknikere og dramatikere. Dansens Hus foreslås opretholdt som et træningscenter for den moderne professionelle dans.

Endelig indebærer lovforslaget en række administrative forenklinger. Således ophæves tiladelsessystemet for offentlige teaterforestillinger, og de hidtidige lån til anskaffelse af teater-teknisk udstyr m.v., der har været meget administrationskrævende, omlægges til tilskud med mulighed for at fastsætte tilbagebetalingsforpligtelse.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige og hurtige behandling.

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg skal hermed tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om Den kulturelle Fond og om visse bevillinger på ophavsretsområdet.

(Lovforslag nr. L 199).

Lovforslaget må ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag til ny teaterlov.

Forslaget samler en række allerede gældende bestemmelser fra lov om Det Kongelige Teater og om oprettelsen af en kulturel fond og teaterloven, som begge foreslås ophævet i forbindelse med forslaget til ny teaterlov.

Lovforslaget omhandler tre emner:

For det første Den kulturelle Fond, hvis midler især hidrører fra afgifter på musik- og teaterområdet. I 1986 vedtog Folketinget at aftrappe disse afgifter over en 10-årig periode.

For det andet den særlige afgift på 2 pct., som teaterledere skal erlægge til Koda-Dramatik og Drama-Ret af de med udenlandske repræsentanter for forfattere og komponister aftalte opførelshonorarer. Afgiften har hidtil været hjemlet i teaterlovens § 35.

For det tredje visse bevillinger til mellemmandsvirksomhed på ophavsretsområdet. Blandt de med eneret udstyrede bevillingshavere efter denne bestemmelse er Koda, der opkræver afgifter for offentlig fremførelse af beskyttet musik.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af traktat mellem Danmark og Den Tyske Demokratiske Republik om afgrænsningen af kontinentalsoklen og fiskerizonerne undertegnet i Berlin den 14. september 1988.

Af udenrigsministeren (Ellemann-Jensen).
(Fremsat 25/1 89).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Espersen (S):

Den aftale, der forelægges i Folketinget, er udtryk for, at man har fraveget midtlinjen i forbindelse med afgrænsningen af områderne mellem DDR og Danmark.

Jeg tror, vi må erkende, at det ville have været svært helt konsekvent at opretholde midtlinjeprikket – således som man ellers gør – når det drejer sig om forholdet mellem DDR og Bornholm, hvor Bornholms kyststrækning mod DDR jo er mere beskeden end DDR's mod Bornholm. Så jeg mener ikke, at man kan sige andet, end at man nok har været nødt til at fravige dette princip.

Spørgsmålet er så, om man har fraveget det på en rimelig måde, og dér er vi noget skeptisk indstillet. Man har jo ikke blot rykket midtlinjen et par sømil, så at sige, mod nordøst; man har i princippet fastholdt linjen, og så har man lavet et stort hak ind mod Bornholm.

Hvorfor har man lavet hakket præcis dér? Det har man gjort, fordi der er nogle kulbrinte-efterforskningsinteresser, som presser på for at komme i gang med at finde ud af, om der findes olie eller andre kulbrinter. Om der er noget som helst at hente, ved vi altså ikke noget om, men det er baggrunden for, at man har lavet hakket.

Dette har man så til gengæld af de grunde, jeg har nævnt her, været nødt til at lave på en sådan måde, at det faktisk dækker det, der hedder Adler Grund, som er et meget vigtigt fiskeområde, især for bornholmske fiskere, og det er væsentligt at fremhæve i en situation, hvor de bornholmske erhverv og især fiskerierhvervet er udsat for meget hårde belastninger.

[Ole Espersen]

Da vi behandlede sagen i Det Udenrigspolitiske Nævn, fik vi for det første oplyst, at der ikke var væsentlige fiskerimæssige interesser, og det fremgår også af bemærkningerne, men jeg har forstået, at der ikke føres nogen speciel statistik for mindre kuttere, for dem under 12 t. Derfor kan det være vanskeligt, selv om fiskeriministeren gerne har villet det, at fortælle, hvor meget der egentlig hentes fra Adler Grund. Og de fiskere, der er på Bornholm, og som klarer sig nogenlunde, er faktisk i øjeblikket dem, der har de små og ikke de store kuttere. Derfor er der en væsentlig risiko for, at ganske mange af dem berøres uheldigt på grund af, at man har lagt grænsen, som man har gjort det.

Vi fik at vide i nævnet, at der ikke var grund til den store bekymring, idet der sideløbende ville blive indgået en fiskeriaftale mellem Danmark og DDR. Det har vist sig ikke at være korrekt. Der er ikke indgået nogen fiskeriaftale. Der kan overhovedet ikke indgås nogen fiskeriaftale mellem Danmark og DDR; det skal ske mellem De Europæiske Fællesskaber og DDR, og om dette sker, hvornår det sker, og hvilke rettigheder vi får, om de specielt vil gå til danske, for ikke at tale om bornholmske fiskere, ved vi intet som helst om.

En sådan hensigtserklæring er ikke noget værd, når man ikke ved, hvad der kommer ud af den, og derfor forekommer det os, at dens relevans blev overdrevet – for at sige det på en pæn måde – i Det Udenrigspolitiske Nævn. Der er ingen sideløbende fiskeriaftale. Jeg vil gerne spørge, hvornår en sådan kommer.

Vi fik også at vide, at det var væsentligt at lave hakket i stedet for at rykke midtlinjen, i stedet for at rykke grænsen, for så endte man med sikkerhed på midtpunktet i den sydøstlige del af afgrænsningslinjen, og det var så et godt udgangspunkt, når man skulle starte forhandlinger med Polen. Men dér er vi jo ikke endt. Det fremgår af bemærkningerne – og det synes jeg også er i modstrid med, hvad vi fik at vide i nævnet – at det såkaldte tripunkt ikke ligger fast, før Polen har accepteret det. Altså: Vi har ingen garanti for, at vores grænsedragning i forhold til Polen starter på det punkt, som ministeren sagde det var væsentligt at den skulle starte fra.

Disse tre momenter gjorde, at vi var meget tøvende i nævnet. Vi sagde ikke ja, vi sagde ikke nej, vi syntes ikke, at aftalen var tilstrækkeligt

belyst, vi syntes ikke, at undersøgelsen var bragt til ende. Men efter at vi har set forslaget her, er vore betænkeligheder øget, og vi vil naturligvis drøfte disse emner meget grundigt under udvalgsarbejdet.

Som det ser ud for os i dag, er aftalen ikke nær så god, som vi havde håbet at den var, og som vi fik indtryk af at den var, da vi drøftede den i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Per Stig Møller (KF):

Jeg er enig med hr. Ole Espersen i, at denne aftale nok er den bedst mulige, hvad angår skæringspunkterne, og hr. Ole Espersen gjorde også opmærksom på, at øerne i de nye havretsaftaler har fået mindre vægt, end de før har haft. Det vil sige, at kan vi få en aftale om Bornholm så tæt på midtlinjen som overhovedet muligt, er det nok det bedst mulige, og her er det altså lykkedes os at få midtlinjeprincippet gennemført med undtagelse af den lille trekant omkring Adler Grund. Det er altså den eneste afvigelse fra midtlinjen, og det synes jeg er en væsentlig gevinst for Danmark i disse forhandlinger.

Der skal så oven i købet føres specielle forhandlinger om Adler Grund, i det omfang der måtte være naturforekomster, og der skal laves specielle tillægsaftaler om Adler Grund, hvad angår fiskeriet, og dér vil man naturligvis kunne komme frem med de undersøgelser, som hr. Ole Espersen efterlyser, nemlig af, hvad det reelle fiskeri er, og det vil så kunne få indflydelse på den tillægsaftale, der skal indgås.

Foreløbig kan vi da konstatere, at hvad angår Adler Grund, berøres ikke væsentlige interesser, netop fordi vi jo ikke ved, om der er den slags naturforekomster, som hr. Ole Espersen nævner, og i det omfang de måtte være der, er der altså også truffet aftale om, at der skal indgås en tillægsaftale, som organiserer og ordner dette område.

Endelig er det vel et ganske godt udgangspunkt for de videre forhandlinger om midtlinjen i Østersøen, når vi skal i gang med de bebudede forhandlinger med Polen og Sverige. Her har vi altså ikke fravejet midtlinjen, og så skal der altså en hel del til, for at denne midtlinjedeling kan blive ødelagt, når vi skal forhandle med Polen, så jeg tror, at Danmark er kommet bedre ud af dette, end man kunne have risikeret efter den mindre vægtning, øerne har været udsat for i de seneste år.

[Per Stig Møller]

På den baggrund mener vi i Det Konservativ Folkeparti – tillægsaftalerne taget i betragtning – at dette nok er det bedst mulige resultat, men skulle det vise sig, at man kan opnå et endnu bedre resultat, ser vi naturligvis altid gerne det. Vi ønsker naturligvis midtlinjen, men kan det ikke lade sig gøre, kan vi næppe få et bedre resultat, når vi også tænker på de tillægsaftaler, som skal sikre, at det bornholmske fiskeri fortsat nyder fremme.

Inger Harms (SF):

Når udenrigsministeren kommer med et forslag til ratifikation af en international traktat på baggrund af en aftale, plejer det normalt at komme igennem uden problemer, og SF er da så også altid med, men på baggrund af det, som hr. Ole Espersen har sagt her i dag, og da jeg ikke selv sidder i Det Udenrigspolitiske Nævn, bliver jeg nødt til at sige, at SF må se nøje på det i udvalget.

Jens Peter Jensen (V):

På Venstres vegne kan jeg ganske kort anbefale det, der her foreligger, til vedtagelse. Skulle der så komme supplerende aftaler, der kunne blive værdifulde for os, vil vi da selvfølgelig også medvirke til det. Men det er jo en ratifikation af en aftale, der er underskrevet, og så kan vi altså ikke komme ret meget videre i denne konkrete sag på nuværende tidspunkt. Sådan ligger det.

Mogens Elvensø (FP):

Her i den nyere tid er man jo blevet klar over, hvor vigtigt et område kontinentalsoklerne er. Vi kender alle de diskussioner, der har stået mellem færinger og briter om Rockall – den lille ø, der ligger ude i Atlanterhavet – vi kender alle de forhandlinger, der har været mellem Grønland og Norge om Jan Mayen, og lignende tilfælde, når nogle har villet gøre indhug i disse isolerede øers interesseområder. Vi er ikke utilbøjelige til at tro, at man også har villet gøre det ved Bornholm, for der står jo i bemærkningerne, at man fra østtysk side betragter Bornholm som en for Danmark afsides beliggende ø, og det kan vi ikke anerkende. Vi kan anerkende, at det er en fuldstændig integreret del af det danske rige, og derfor må vi meget nøje overveje de to vigtige interesser, der er knyttet til at lave en sådan grænsedragning mellem

Østtyskland og Bornholm, nemlig fiskeriinteresserne og udnyttelsen af undergrunden. Det er de to interesser, vi må afveje mod hinanden, og derfor vil vi meget gerne, inden vi tager stilling til dette, undersøge det sammen med det bornholmske erhvervsliv.

Grænsedragningen mellem Lolland-Falster og Møn og så Rügen og den vestlige del af Østtyskland er der ikke de store problemer i, men der er problemer vedrørende Bornholm, og hvorfor er der det? Det er, fordi der, hvad angår Bornholm, ikke er opnået en helhedsløsning. Der er overhovedet ikke nået nogen som helst løsning for den østlige del af Bornholm, og derfor stiller vi os meget, meget tvivlende over for det.

Vi vil have en grundig undersøgelse. Vi vil også gerne have en stillingtagen til, hvordan EF ser på det, ligesom Socialdemokratiet sagde det, og vi vil gerne bede om, at disse ting bliver undersøgt meget nøje.

Kirsten Lee (RV):

Det Radikale Venstre tilslutter sig beslutningsforslaget og vil arbejde konstruktivt i udvalget.

Glønborg (KRF):

Jeg vil gerne udtrykke Kristeligt Folkepartis store tilfredshed med, at det er lykkedes for Danmark og DDR gennem forhandling at få afklaret et så forholdsvis følsomt område, som dette er, og udtrykke håbet om, at et sådant positivt forhandlingsforløb og resultat kan berede vejen på en lang række andre områder af fælles interesse: forureningsbekæmpelse, kulturel udveksling, videnskabeligt samarbejde, lettelse af persontrafikken og alle mulige andre gode ting. Der er nok at tage fat på, jf. Helsinki-aftalerne. Derfor: Tilfredshed.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Fru Inger Harms har jo ret i, at der er noget ganske usædvanligt i, at vi pludselig skal til at have en debat i folketings salen om spørgsmålet om ratifikation af sådan en aftale, der allerede er underskrevet. Jeg forstår meget godt, at fru Inger Harms så siger: Jamen så bliver vi jo nødt til at kigge nærmere på den. Det forstår jeg også godt at hr. Mogens Elvensø siger. Og jeg deler fru Inger Harms' overraskelse over, at hr. Ole Espersen pludselig rejser den debat. Jeg synes,

[Udenrigsministeren]

det er uanstændigt. Meget er jeg vant til fra hr. Ole Espersens side, men dette slår nu adskillige rekorder.

Jeg tror, at der er få afgrænsningssager af de mange, et ørige som Danmark har været igennem i nyere historie, der har været så grundigt og så åbent behandlet i et samarbejde mellem Folketing og regering. Jeg har siddet i timevis i Det Udenrigspolitiske Nævn, vist kort, vist plancher, vist afgrænsninger, besvaret spørgsmål, vi har været det grundigt igennem, og nogle af de spørgsmål, hr. Ole Espersen pludselig rejser her, kunne han så passende have rejst under den proces.

Jeg vil gerne tage fat på et par af de mere principielle ting. Hr. Ole Espersen siger: Vi har jo fraveget midtlinjen. Javist, men så burde hr. Ole Espersen i al fairness have sagt, at den er fraveget til begge sider; vi har givet lidt hist, vi har fået lidt her. Nettoresultatet er overordentlig gunstigt set fra dansk side.

Det er også rigtigt, at der i denne given noget hist og fåen noget her er sket en afvejning af forskellige interesser som også antydet af hr. Ole Espersen. Hele denne diskussion om afvejning af interesser, kulbrinteinteresser, undergrundsinteresser og fiskeriinteresser, har vi været særdeles grundigt igennem, og det ligner ikke noget at komme her bagefter og skabe tvivl om, hvad det er for motiver, der så har ligget bag de afgrænsninger, der er foretaget.

Når hr. Ole Espersen siger, at han til sin store overraskelse opdager, at der ikke er indgået nogen fiskeriaftale, burde hr. Ole Espersen med sin viden om internationale traktatforhold være klar over, at en fiskeriaftale med DDR skal forhandles og formelt indgås af EF på vegne af Danmark. Sådan er reglerne, og det ved hr. Ole Espersen udmærket.

Jeg kan oplyse – hvis ikke det allerede er bekendt – at EF-Kommissionen og DDR allerede i efteråret har gennemført sonderende drøftelser om de fremtidige fiskerirelationer mellem EF og DDR. I grundlaget for disse drøftelser indgår jo bl.a. den forpligtelse, som DDR har påtaget sig over for Danmark ved den nævnte fælleserklæring af 14. september 1988 om indgåelse af en langfristet aftale mellem EF og DDR's regering om bl.a. gensidige fiskerirettigheder, men også om forvaltningen af fælles bestande og økonomisk og videnskabeligt samarbejde på fiskeriområdet.

Der er fra DDR's side blevet fremlagt et konkret forslag til en rammeaftale, som i øjeblikket bliver overvejet nærmere af EF, og vi regner med, at man måske allerede i slutningen af denne måned får indledt formelle forhandlinger. Dette er der intet som helst usædvanligt eller ukendt i.

Så prøver hr. Ole Espersen minsandten også at skabe tvivl om fastlæggelsen af det såkaldte tripunkt, altså dér, hvor grænsen mellem Danmark og DDR stopper, og hvor grænsen mellem Danmark og Polen skal begynde. Det siger da sig selv, at når vi på et tidspunkt skal til at starte forhandlingerne med Polen, skal Polen også acceptere, at det er dér, man så begynder, men det ændrer jo ikke ved den kendsgerning, at dette tripunkt nu i princippet ligger fast, og at Danmark har fået et overordentlig stærkt udgangspunkt i forhandlingerne med Polen derved, at vi er blevet enige med DDR om, at tripunktet for vores vedkommende er lagt lige præcis på midtlinjen. Vi har fået, hvad vi kunne ønske os. Det har været grundigt diskuteret, grundigt lagt frem. Så ligner det ikke noget at komme og starte en debat her, hvor vi skal sætte det sidste formelle stempel på en aftale, der for længst er diskuteret, indgået og underskrevet. Jeg synes, det minder om den kalkunjagt, der i påfaldende grad begynder at karakterisere Socialdemokratiets optræden her i salen.

Ole Espersen (S):

Jeg giver ministeren ret i, at sagen har været grundigt behandlet i Det Udenrigspolitiske Nævn. Det har den været, fordi vi har måttet bede om, at sagen blev taget op igen og igen. Vi har måttet hale oplysninger ud af ministeren, vi har stillet spørgsmål gang på gang, og vi var bestemt ikke færdige med vores undersøgelse, da aftalen blev underskrevet i DDR.

Det er baggrunden for, at vi føler os fuldt berettigede til at kritisere denne aftale her i salen. Hvor i alverden skulle vi ellers gøre det henne? Det er vi jo nødt til. Ministeren kan ikke sige, at han på nogen måde har fået vores tilslutning til at indgå denne aftale og slet ikke, når det så viser sig, at der er momenter i aftalen, som ikke er i overensstemmelse med den opfattelse, vi er blevet bibragt i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Denne fiskeriaftale blev omtalt gang på gang som en kendsgerning, som noget, vi ville få til gengæld for, at vi gav afkald på noget andet.

[Ole Espersen]

Nu siger ministeren, at der ligger en forpligtelse i fælleserklæringen. Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvori består den forpligtelse? Hvis der ligger en forpligtelse i den, må ministeren kunne fortælle os noget om indholdet af den kommende fiskeriaftale. En forpligtelse til at forhandle er jo ikke en forpligtelse til at nå et bestemt resultat. Det er ikke en forpligtelse til andet end til at vise velvilje og komme til et møde, det er ikke en forpligtelse til at sikre noget som helst, der kan gavne og være nogen garanti for de bornholmske fiskere, der her mister et væsentligt fiskevand.

Og så om tripunktet: Det kan da godt være, at ministeren ud fra sin baggrund kan sige: Jamen det er en selvfølge, at der må tages forbehold med hensyn til dette tripunkt, fordi Polen også skal godkende det. Men det, ministeren sagde i nævnet, var altså, at nu har vi sikret os udgangspunktet, når vi skal til at drage grænselinjen mellem Danmark og Polen. Dette er bestemt ikke på nogen måde sikret. Det forudsætter, at man giver sin tilslutning fra polsk side. Derfor har vi god grund til at forbeholde os en kritisk holdning over for denne aftale, og vi kan ikke stille os tilfredse med, at der har været mange møder; det har der været, fordi det har været nødvendigt at holde mange møder, men de var altså ikke tilstrækkelig givende.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Nu må der jo ikke refereres fra Det Udenrigspolitiske Nævns møder, men alligevel er jeg nødt til på baggrund af hr. Ole Espersens påstande af hensyn til historiebøgerne at sige, at det ikke er sandt, hvad hr. Ole Espersen siger. Der er ingen sag i nævnet, der fra starten har været så grundigt belyst på ministerens initiativ, som denne sag har været det. Og jeg synes derfor, at det af hensyn til historiebøgerne, som jo dog kun kan referere, hvad vi siger her i salen, er nødvendigt at fortælle, at hr. Ole Espersen vildleder Folketinget i sin kritik af ministeren på dette punkt.

Så endelig til selve sagen: Intet er jo mistet, men meget er vundet. Tillægsaftalerne sikrer jo netop, at det, som hr. Ole Espersen bringer ind i diskussionen, faktisk ikke er mistet. Tværtimod har vi jo vundet en hel del ved en så fornuftig aftale.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hr. Ole Espersen siger, at når der var så mange møder om denne sag i nævnet, var det, fordi man måtte bede om at få sagen for igen og igen.

Det er ikke i overensstemmelse med sandheden, hr. Ole Espersen. Jeg har løbende af egen drift sat dette emne på for bestandig at holde Det Udenrigspolitiske Nævn og Folketinget grundigt orienteret om forløbet af forhandlingerne.

Forud for hvert nyt afgørende forhandlingsmøde har jeg grundigt fremlagt de optioner, vi skulle tage stilling til, og har i overensstemmelse med lov om Det Udenrigspolitiske Nævn søgt Folketingets rådgivning. Jeg har fulgt de råd. Det er uanstændigt af hr. Ole Espersen at optræde på den måde, han gør her i dag.

Hr. Ole Espersen spørger: Hvad er det for en fiskeriaftale? Det er jo kun en forpligtelse til at forhandle. Hvad bliver resultatet? Hr. Ole Espersen ved udmærket, at det er en forpligtelse til at indgå en aftale, en forpligtelse, vi ingen grund har til at tro at DDR ikke vil leve op til, og naturligvis kender vi ikke på forhånd resultatet af disse forhandlinger. Hvem gør det i sådan en situation?

Og endelig til sidst: Når hr. Ole Espersen nu på vegne af de bornholmske fiskere siger, at man mister væsentlige fiskevande, så passer det ganske enkelt ikke. Det fremgår af fiskeriministerens oplysninger, at det, der er tale om, er en årlig fangstmulighed på 30 t, som forsvinder, og hr. Ole Espersen ved fra den orientering, jeg har givet i nævnet, at vi har været i grundig kontakt med myndigheder og organisationer på Bornholm om dette spørgsmål. Naturligvis har vi været det, men dette skal altså åbenbart også bruges til et stykke lokalpolitik.

(Kort bemærkning).

Niels Anker Kofoed (V):

Der er et gammelt ord, der siger, at man ikke skal have flere bornholmere om bord, end der er master på et skib, men uanset at der jo ikke er nogen master her i Folketinget, vil jeg nu alligevel blande mig i denne debat.

Jeg er også lidt uforstående over for hr. Ole Espersens initiativ her. Jeg må dog sige, at ud fra mit ret snævre synspunkt kan jeg da godt se, at vi måske kunne have ønsket en bedre aftale, men ud fra hvilket synspunkt skal vi se det? Hvordan var udgangspunktet? Hvordan var

[Niels Anker Kofoed]

debatten om midtlinjeprincipperne på det tidspunkt? Ud fra det synspunkt må jeg erklære mig helt enig med udenrigsministeren i, at det er et godt resultat. Jeg synes især, at man skal lægge mærke til midtlinjeprincippet. Det blev her stort set slået fast, og det var på baggrund af, at man sloges oppe i den nordlige del af Østersøen mellem Sverige og Sovjetunionen.

De kommende forhandlinger med Polen er jo de sværeste. Det er jo dér, problemerne ligger. Når det drejer sig om det område, hvor hr. Ole Espersen er bosat, kan han selvfølgelig have nogen ret i, at det har interesse for dem, der fisker fra Arnager. Men generelt må jeg sige, at jeg synes, vi stort set kan være tilfredse med denne aftale. Yderligere kan jeg sige, at vi er blevet behørigt underrettet under de forhandlinger, der har fundet sted, og det skal udenrigsministeren ikke have utak for.

Så uanset hvad hr. Ole Espersen synes, repræsenterer han i hvert fald ikke hele det bornholmske synspunkt. Jeg kan erklære mig relativt godt tilfreds ud fra det synspunkt, der har været udgangspunktet.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Nu er jeg ikke valgt på Bornholm, så jeg har ikke nogen grund til at føre lokalpolitik herfra. Det kan jeg godt forstå at hr. Niels Anker Kofoed føler trang til, for hr. Niels Anker Kofoed skal jo stå til ansvar for det, hr. Niels Anker Kofoed nu måske på et eller andet tidspunkt stemmer for, så det er meget naturligt.

Men jeg vil egentlig gerne spørge hr. Per Stig Møller, på hvilken måde jeg har vildledt Folketinget. Jeg har nævnt nogle eksempler, hvor jeg synes at de oplysninger, vi har fået, har været mangelfulde eller fortegnede. Det har hr. Per Stig Møller ikke benægtet. Det er korrekt – og det må jeg medgive udenrigsministeren – at der også er holdt møder på initiativ af udenrigsministeren; det er jo formelt stort set alle møder i Det Udenrigspolitiske Nævn. Men det er også korrekt, at der har været en ganske lang brevveksling mellem mig og i hvert fald fiskeriministerens med henblik på at få opklaret sagen til bunds, og jeg tror, fiskeriministeren har gjort alt, hvad der kunne gøres, for at få denne sag opklaret. Men det har været træls, og det var ikke lykkedes at nå til vejs ende for så vidt angår denne sag, da møderne i nævnet sluttede. Det

er baggrunden for, at jeg og min gruppe har følt os fuldt berettigede til at sætte spørgsmålstegn ved aftalen her.

Jeg er nødt til at gentage, når ministeren taler om uanstændighed, at det uanstændige altså ligger i, at vi har fået nogle oplysninger i nævnet, som jeg i hvert fald vil kalde fortegnede, og som i hvert fald meget let kan misforstås. Det mest alvorlige er dog, at man siger, at denne aftale ledsages af en fiskeriaftale, der tilgodeser fiskerne i de næste 20–30 år. Det var den besked, vi fik, og når vi så får aftalen på bordet, er der ikke andet end en hensigtserklæring. Andet er der jo ikke, og det er ikke nogen tilfredsstillende måde at orientere nævnet på, og man skal i hvert fald ikke, synes jeg, stå her på Folketingets talerstol og sige, at man har optrådt fuldt ud perfekt i enhver henseende, for det har ministeren ikke.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Nu synes jeg, at hr. Ole Espersen skal tøjle sit bornholmske temperament, og så skulle han nok sætte sig til at læse de to angreb, han har foretaget mod ministeren, og hvorunder han har givet meget ufyldstgørende referater fra nævnets møder. Jeg tror, han så vil se, at han her er gået langt ud over, hvad han kunne gøre, både hvad angår referat fra nævnets møder og i forhold til, hvad man er berettiget til at sige om udenrigsministerens embedsførelse i forhold til nævnet.

Hr. Ole Espersen har klart vildledt Folketinget ved at sige, at han ikke har kunnet få oplysninger uden at trække dem ud af ministeren. Det har ikke været nødvendigt, men det er klart, at der kan være stillet spørgsmål om ting, som udenrigsministeren ikke havde forestillet sig kunne anfægtes. Det har man da lov til, og hr. Ole Espersen har også stillet spørgsmål, og han har fået svar, og jeg har ikke konstateret, at han har underkendt eller afvist noget svar eller meddelt, at han ikke var tilfreds med svaret. Han har altså ikke manglet oplysninger, for ellers ville han jo have stillet flere spørgsmål. Han har fået de svar, han bad om, og ikke underkendt nogen af dem. Derfor kan jeg ikke se andet, end at han har vildledt Folketinget på den måde, at han i to omgange har kritiseret ministerens optræden i forhold til nævnet. Jeg synes, han skulle sætte sig til at læse sine taler, før han går videre heroppe.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg vil blot gøre opmærksom på, at jeg nu vil sørge for, at der bliver foretaget en minutløs gennemgang af referaterne fra de pågældende møder i Det Udenrigspolitiske Nævn, så vi kan sammenholde det dér passerede med de påstande, hr. Ole Espersen er kommet med under debatten i dag.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Jeg kan naturligvis kun være tilfreds, hvis der findes godkendte referater i Det Udenrigspolitiske Nævn; så vil det blive konstateret, at det, jeg har sagt her, naturligvis er rigtigt. Jeg har ikke nogen som helst interesse i at skabe vanskeligheder for en aftale, hvis det er en aftale, vi kan godkende, og hvis vi føler os ordentligt orienteret om den.

Jeg synes, at det var mere interessant, hvis hr. Per Stig Møller tog stilling til sagen i stedet for at holde formanende taler heroppefra. De to punkter, hvor jeg føler mig vildledt i nævnet, vedrører tripunktet og fangstmængderne og – og det bliver så 3 punkter – den altså nu ikke indgåede aftale med DDR. Det har hr. Stig Møller ikke benægtet skulle være sandt – for det er nemlig sandt, at dér kunne vi kun få en opfattelse i nævnet, der har vist sig ikke at være korrekt.

(Kort bemærkning).

Mogens Elvensø (FP):

Jeg er blevet ordfører i stedet for fru Annette Just, der ellers er vores ordfører i denne sag, og når hun ikke kan komme i Det Udenrigspolitiske Nævn, må jeg møde op. Men da der er tavshedspligt i Det Udenrigspolitiske Nævn og man ikke må tage stedfortræderne med ind, opnår man altså det, at stedfortræderne ikke får alle oplysninger. Det synes jeg er forkert.

Grunden til, at jeg har fremlagt sagen i dag, som jeg har gjort det, hvor jeg ikke kendte til begrundelserne for, at man fraviger midtlinjen, er netop, at jeg som stedfortræder ikke kan få alle oplysninger. Det burde Folketinget måske lave lidt om på, således at stedfortræderne også kan komme med i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Blot en kort oplysende bemærkning til hr. Mogens Elvensø, for at dette spørgsmål om midtlinjen nu kan få en rimelig behandling.

Se, i grænsedragningen nordligere i Østersøen – hvad også hr. Niels Anker Kofoed pegede på – nemlig i grænsedragningen mellem Sovjetunionen og Sverige i forbindelse med Gotland, der vist for øvrigt er lidt større end Bornholm, er midtlinjen blevet stærkt fraveget. Det, der er sket ved Bornholm, er, at det er lykkedes for os stort set at følge midtlinjen. Vi gav lidt til den ene side hist og fik lidt til den anden side her.

Det er baggrunden for, at vi med den udvikling, der har været i den internationale havret med hensyn til grænsedragning mellem landområder og øer, har grund til at være meget tilfredse med resultatet ved Bornholm. Det er derfor, vi nu siger, at vi har det bedst tænkelige udgangspunkt i de formentlig meget vanskelige forhandlinger, vi skal i gang med med Polen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 191:

Forslag til konkurrencelov.

Af industriministeren (Nils Wilhjelm).
(Fremsat 25/1 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Bjørn Westh (S):**

Om katten er sort eller hvid, er ligegyldigt, bare den fanger mus. Om det hedder konkurrencetilsyn eller monopoltilsyn, er ikke afgørende, bare funktionerne er i orden.